

Odběr vzorků

- z každého horizontu min jeden vzorek
- lopatkou
- standardně 1,5 - 2 kg
- Kopeckého váleček - neporušený vzorek
- 0,1 (homogenní) nebo 1 l (nehomogenní)

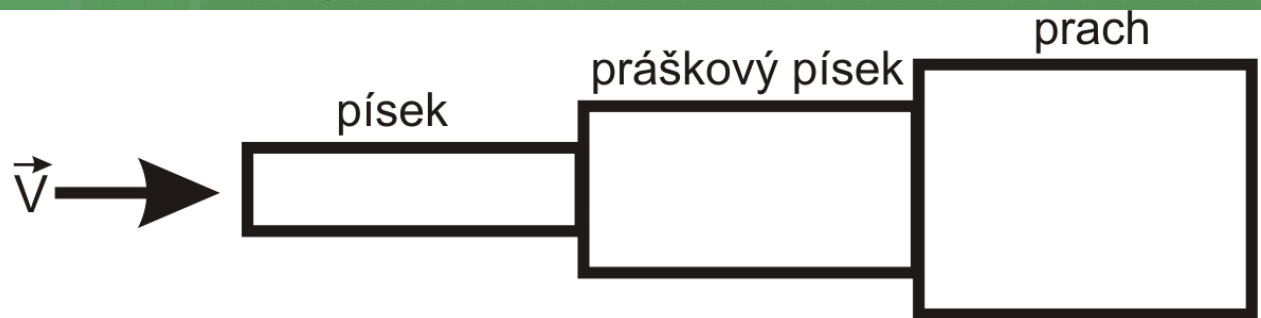

Laboratorní zpracování půdních vzorků

1. Textura půdy

- vzorek se nechá zcela vyschnout a zváží se
- podrcení, oddělení skeletu a agregátů (síto 2 mm)
  - skelet se dále třídí 5, 10, 25 mm (% váhy vzorku)
- zůstane jen jemnozem - úplně podrtit
  - sítování na 1; 0,5; 0,25; 0,1 mm
  - plavení, 3 spojené válečky
    - jíl odnesen a dopočítán

1. Textura půdy

- ▣ sedimentace, měření času
  - odebrání usazené frakce, znovu se zbytkem ...
  - vysušit, zvážit

- Moderně

- analytické fotoodstředování
- Dopplerův elektroforézní rozptyl světla

1. Textura půdy

zrnitostní křivka

(součtová čára zrnitostí)

OBOROVÉ ZRNITOSTNÍ KŘIVKY

Číslo zakázky : 213/2005

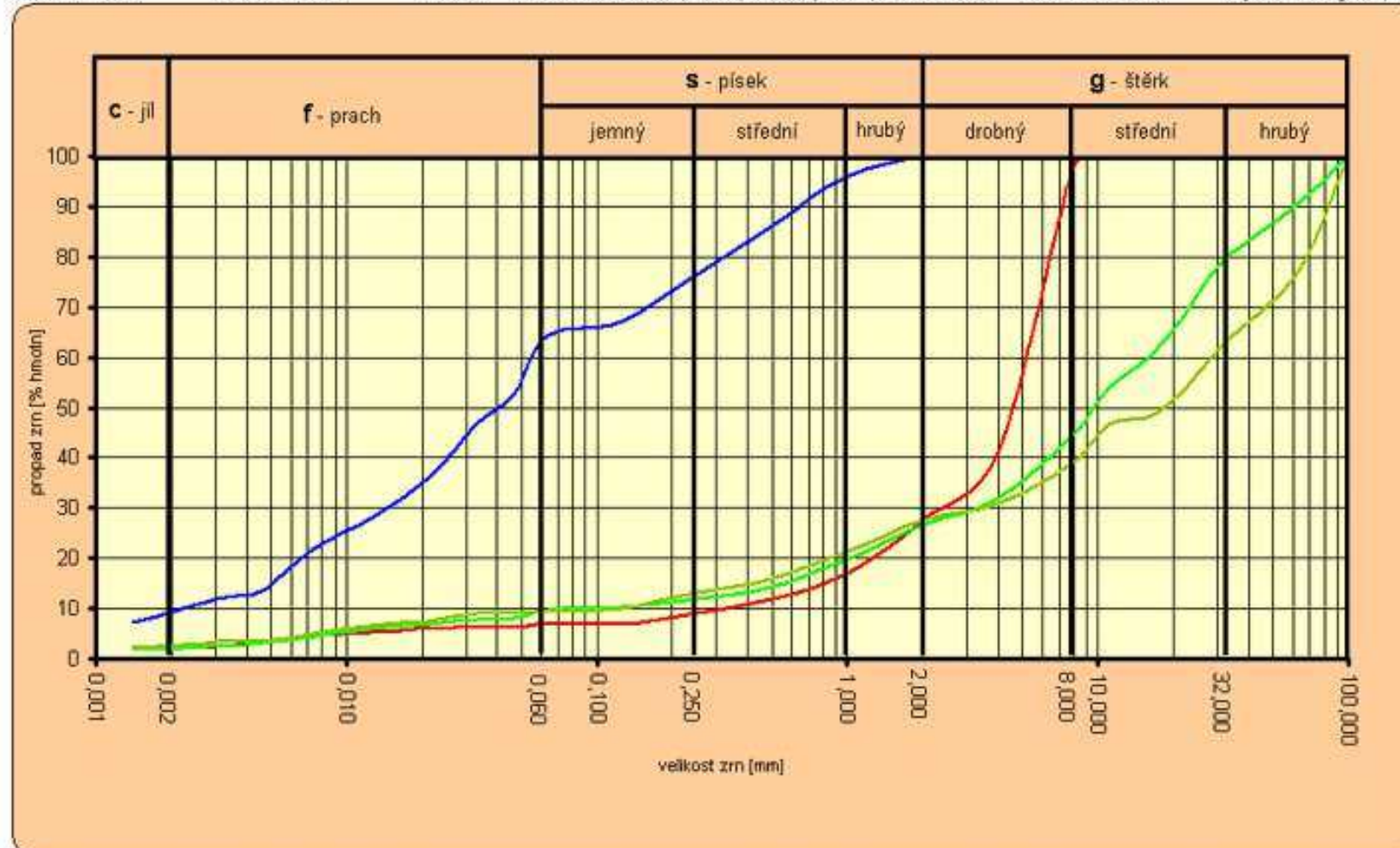
Lokalita :

Datum odběru : 14. dubna 2005

Číslo vzorku : 18458 - 18461

Původ : konstrukce vozovek zpevněných ploch, zemní pláň komunikací

Místo odběru : kopané sondy S1, S2

18458 - drcené kamenivo r. 4 - 8 mm
ložná vrstva pro zámkovou dlažbu,
(0,10 až 0,13 m od ± 0)

18459, 18461 - lomová štěrková fr. 0 - 63
(90) mm, podkladní, nestmelené vrstvy
konstrukce (0,13 až 0,70 m od ± 0)

18460 - holocénní fluvialní hlíny
v podloží aktivní zóny vozovek
v hloubce ≥ 0,65 m

2. Struktura půdy

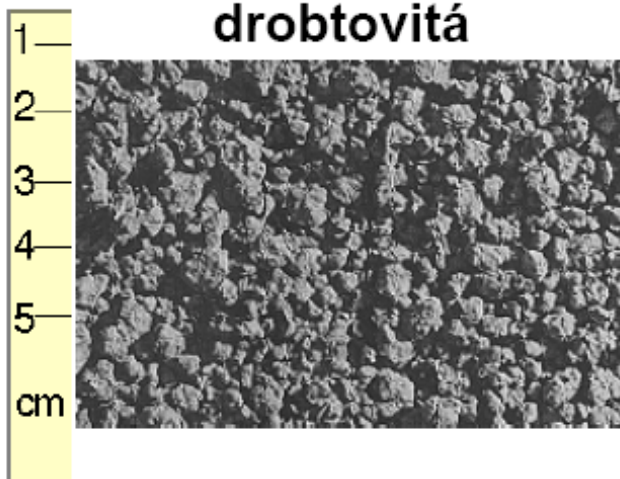
- přítomnost půdních agregátů
- přímé metody
  - ┌ jejich velikost (sítování)
    - megaagregáty > 10 mm
    - makroagregáty > 0,25 – 10 mm
    - mikroagregáty < 0,25 mm
  - ┌ poměrné zastoupení jednotlivých velikostí
  - ┌ odolnost (tvrdost, tlak, rozplavitelnost)
  - ┌ rozpad ve vodě (měření času)

2. Struktura půdy

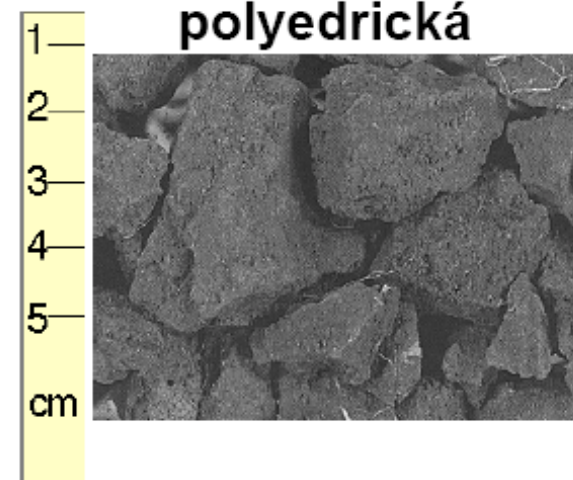
- nepřímé metody - určování dle fyzikálních vlastností, které jsou strukturou ovlivněny
  - pórovitost
  - kapilární zdvih
  - propustnost pro vodu

2. Struktura půdy

drobtovitá

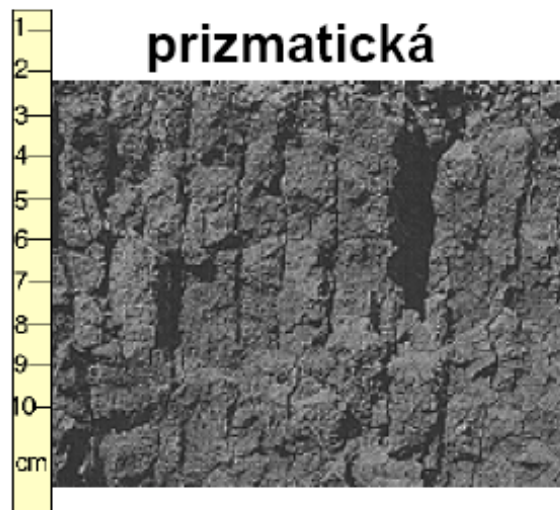
polyedrická

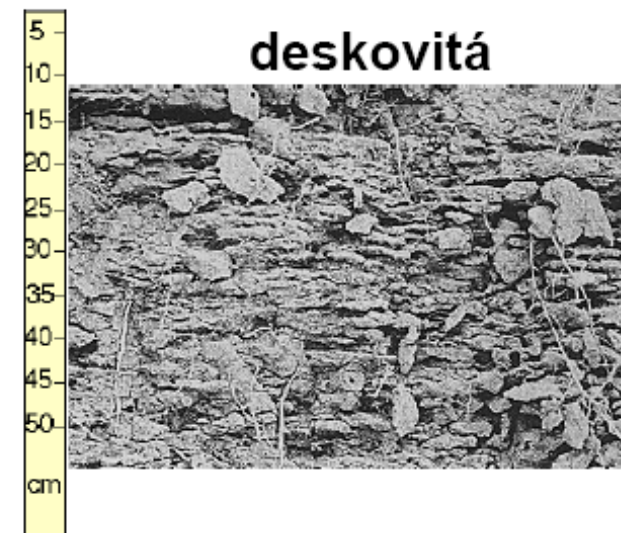
sloupcovitá

prizmatická

deskovitá

3. Pórovitost

- neporušený vzorek z Kopeckého válečku!!!
- objem pórů v % objemu v přirozeném uložení
  - celkový objem pórů
  - tvar a velikost pórů
- průměrně 40-50 %, hutné půdy 20 %, A horizont > 50 %
- kapilární x nekapilární póry (hranice 0,2 mm)

3. Pórovitost

- početně

- ┌ $p = (S - S1) / S * 100 (\%)$

- p – pórovitost

- S – specifická hmotnost (bez pórů)

- $S1$ – objemová hmotnost (s póry), zbaveno hygroskopické vody

- ┌ S – pyknometricky, jaký objem vody zemina vytlačí, kolikrát je jednotka zeminy bez pórů těžší než voda

- ┌ $S1$ – vysuší se, hmotnost / objem Kopeckého válečku

4. Barva

- Munsellův systém, při úplném vysušení

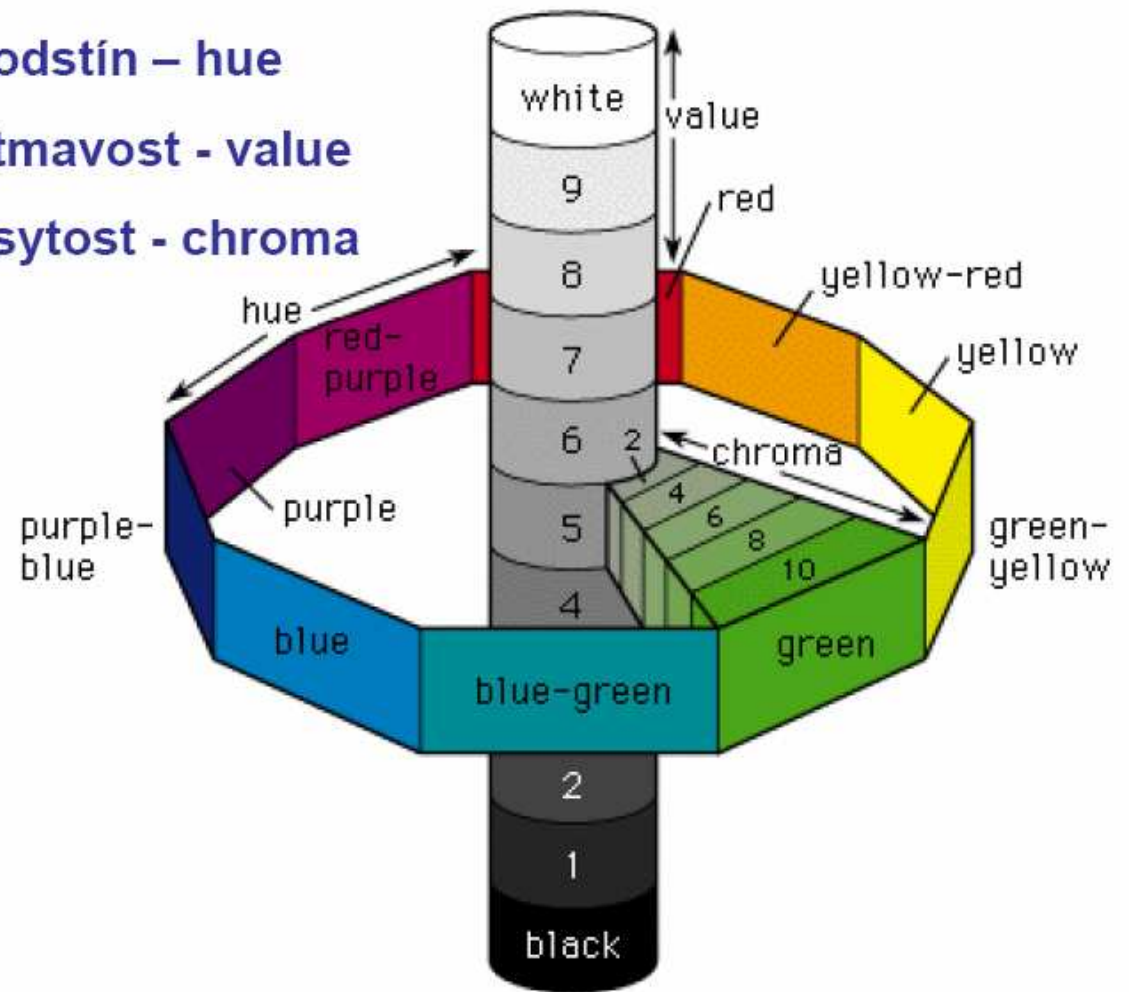
- např.: 10 YR

odstín – hue

tmavost - value

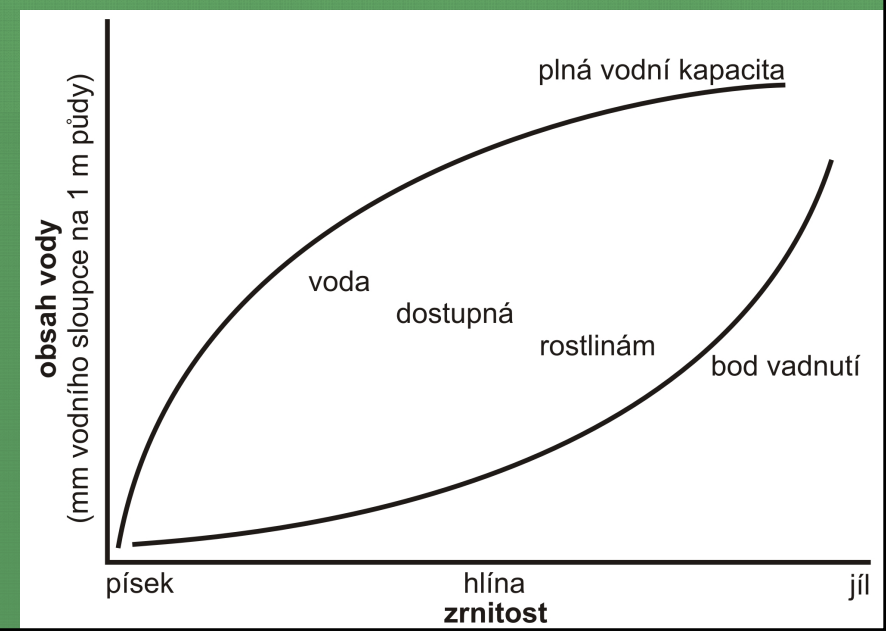
sytnost - chroma

5. Vlhkost

- % objemu půdy v přirozeném uložení
- % váhy sušiny
- vážení před a po vysušení
- pomocí alkoholového výluhu

- ┌ plná vodní kapacita
- ┌ bod vadnutí

**Mimořádná
nabídka!!!**

6. Obsah CaCO_3

- $\text{CaCO}_3 + \text{HCl} \rightarrow \text{CaCl}_2 + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2$
- kvalitativně – je či není
- kvantitativně – kolik (množství uniklého CO_2)
  - kalcinometry

Ασβεστόμετρο BERNARD Calcimeter

7. Půdní reakce

- **aktivní pH** – koncentrace H^+ volně rozptýlených v půdním roztoku (výsledek přítomnosti kyselin)
- **výměnné pH** - množství iontů vázaných sorpčním komplexem
- **elektrometricky** – rozdíl napětí na elektrodách
  - ┌ aktivní pH – určení pH výluhu
  - ┌ výměnné pH – přímo ze suspenze KCl a vzorku
- **kolorimetricky** – barva indikační látky

7. Půdní reakce

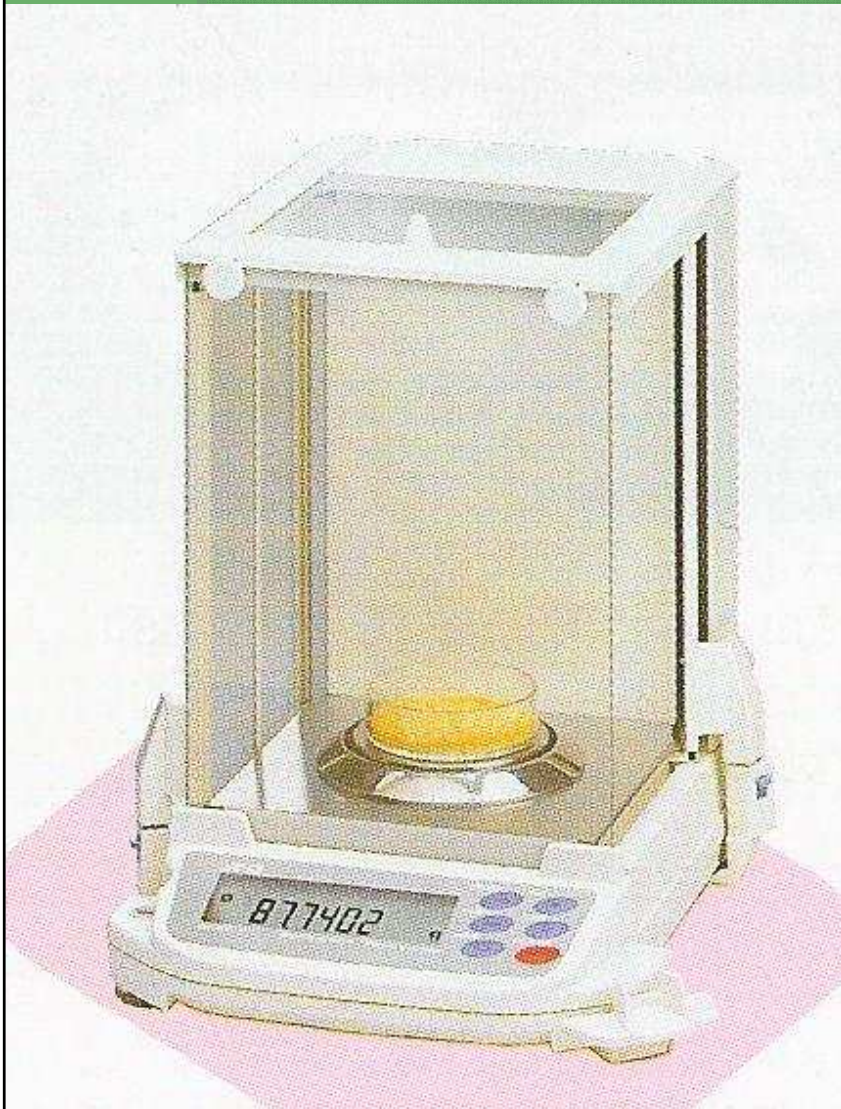

8. Obsah humusu

- ztrátou žíháním
  - ┌ vysušení na 105°C, zvážení
  - ┌ žíhání při 750°C (keramické či korundové kelímky)
  - ┌ až se neuvolňuje dým, vzorek zesvětlá, zvážení
- oxidometricky
  - ┌ množství O_2 , které se spotřebuje na oxidaci organické hmoty
  - ┌ $K_2Cr_2O_7 + H_2SO_4$ se nalije na vzorek (kys. chromová H_2CrO_4 se spotřebuje při oxidaci C)
  - ┌ určení množství C, odp. cca 50% humusu

8. Obsah humusu

Laboratorní váha

Muflová pec

